

ESTADÍSTICA SOBRE ACTIVITATS EN R+D

1. Introducció

L'Estadística sobre les activitats en investigació científica i desenvolupament tecnològic (R+D) té per objecte mesurar els recursos econòmics i humans destinats a investigació i desenvolupament experimental per tots els sectors econòmics en què es divideix l'economia.

L'IBESTAT du a terme l'operació estadística Explotació de l'estadística sobre activitats en R+D, que és un procés específic per a les Illes Balears de l'Enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) per al territori nacional. Aquesta explotació ens permet disposar en l'àmbit autonòmic d'informació de la despesa i personal en R+D desagregada per sectors. Es du a terme de manera que permet obtenir resultats comparables en l'àmbit internacional.

2. Àmbits de l'enquesta

2.1. Àmbit poblacional

La població objecte d'estudi està formada per empreses, organismes públics, universitats i altres centres d'ensenyament superior i institucions privades sense finalitats de lucre (IPSFL) que realitzen activitats d'investigació i desenvolupament experimental en qualsevol camp científic.

2.2. Àmbit territorial

Les unitats d'anàlisi són totes les empreses, organismes públics, centres d'ensenyament superior i IPSFL situades al territori de les Illes Balears.

2.3. Àmbit temporal

Aquesta operació estadística és una enquesta de periodicitat anual. Les variables de despesa fan referència a l'any natural. Les variables de personal i investigadors

determinen el nombre de persones que treballen en R+D i, per a això, s'utilitzen tant la mitjana anual com l'equivalència a jornada completa (persones l'any).

2.4. Unitat estadística

A l'efecte de recollida de la informació i de presentació de resultats, les unitats d'anàlisi s'agrupen per sectors el contingut dels quals es basa en gran part en el Sistema de comptes nacionals, amb la diferència que l'ensenyament superior s'ha considerat com a sector independent i les llars s'han agrupat en el sector de les institucions privades sense finalitats de lucre (IPSFL).

- Sector empreses: comprèn totes les societats residents; les filials no constituïdes en societat de les empreses no residents que es consideren residents, i qualsevol IPSFL resident que sigui productora de béns o serveis de mercat o proporcioni servei a altres empreses.
- Sector Administració pública: uneix totes les unitats d'Administració central, autonòmica o local, inclosos fons de seguretat social i IPSFL finançades principalment per l'Administració. Se n'exceptuen unitats que proporcionen serveis d'ensenyament superior i centres les activitats dels quals d'R+D estiguin controlades per una institució d'ensenyament superior.
- Sector ensenyament superior: es compon de totes les universitats, escoles tècniques i altres institucions que ofereixen programes oficials d'ensenyament universitari, sigui quina sigui la font de finançament o naturalesa jurídica, i tots els instituts d'investigació que duen a terme activitats en R+D sota el control directe, o l'administració, d'una institució en ensenyament superior.
- Sector institucions privades sense finalitats de lucre (IPSFL): inclou totes les institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars (IPSFLH), segons la definició del Sistema de comptes nacionals en 2008, excepte les classificades en el sector de l'ensenyament superior. Se n'exclouen les IPSFL incloses en altres sectors d'acord amb el que s'ha indicat anteriorment.
- En el cas d'unitats amb participació mixta entre dos o més sectors, per assignar la unitat a un sector concret s'han de tenir en compte si aquesta imparteix ensenyament superior i el sector al qual pertanyen les institucions que controlen i financen majoritàriament la unitat.

3. Conceptes i definicions

La publicació de l'IBESTAT se centra en dues variables, ambdues fonamentals en el desenvolupament de l'activitat investigadora: les despeses en activitats d'R+D interna i el mesurament del personal emprat en activitats d'R+D.

- Despeses en activitats de R+D interna: són totes les quantitats destinades a activitats d'R+D realitzades en la unitat o centre investigador, qualsevol que en sigui l'origen dels fons. Les despeses dutes a terme fora del centre, però en suport de tasques d'R+D interna, també s'hi inclouen.
- Personal en activitats d'R+D: s'inclouen com a personal en R+D tot el personal emprat directament en activitats d'R+D, sense distinció de nivell de responsabilitat, i aquells que subministren serveis lligats directament als treballs d'R+D, com ara, gerents, administradors i personal d'oficina. S'hi inclou també el personal extern que, sense pertànyer al personal propi de la unitat, es troba realitzant tasques d'R+D en la unitat. Se n'exclouen persones que realitzen serveis indirectes, com ara, personal de cantina, seguretat, manteniment, etc.

Les dades de personal es poden mesurar de dos formes, en mitjana anual en nombre de persones físiques i en equivalència a jornada completa (EJC) durant un any.

4. Disseny de la mostra

El marc poblacional és el Directori central d'empreses (DIRCE) de l'INE. Aquest inclou un directori d'unitats possiblement investigadores, bé sigui per constar en anys anteriors d'execució de l'estadística; haver rebut finançament públic per fer R+D l'any de referència de l'enquesta, o haver declarat fer activitats sistemàtiques d'R+D en l'enquesta d'innovació de l'any anterior al de referència.

El disseny mostral es realitza en l'àmbit nacional mitjançant la selecció d'una mostra estratificada a partir de l'encreuament de les variables:

- Pertinença al directori d'empreses possiblement investigadores (s'analitza de forma exhaustiva)
- Grandària de l'empresa
- Branques d'activitat econòmica (segons CNAE-2009)
- Comunitat autònoma

5. Recollida de la informació

La recollida de la informació es du a terme mitjançant la formalització de l'enquesta a través d'internet, després d'un primer contacte mitjançant una carta de presentació.

Per al sector empreses, la recollida de qüestionaris de l'Estadística d'R+D està coordinada amb la recollida de l'Enquesta d'innovació en les empreses.

6. Publicació de resultats

En general els resultats es presenten desagregats per sector.

Aquests es publiquen, segons les variables, en les unitats de mesura següents:

- Despesa en milers d'euros
- Nombre d'ocupats o investigadors en persones físiques o en EJC
- Nombre d'empreses

A més, per al sector ensenyament superior es presenten:

- Per a personal ocupat, segons:
 - Nivell màxim d'estudis aconseguit, a partir de la Classificació internacional normalitzada de l'educació (CINE)
 - Sexe
- Per a investigadors, segons:
 - Disciplina científica, a partir de la classificació proposada per la UNESCO en la Recomanació relativa a la normalització internacional d'estadístiques sobre ciència i tecnologia
 - Edat
 - Sexe

Per al sector empreses es presenten segons la Classificació nacional d'activitats econòmiques de 2009 (CNAE-2009).

Els resultats d'aquesta operació es publiquen anualment en la web de l'IBESTAT en l'enllaç següent:

<https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/economia/recerca-innovacio-tic/recerca-desenvolupament-i-d/a12ed577-74e9-4220-a52d-24bdcedce76d>

Per a les peticions d'informació més específiques, l'IBESTAT estudiarà la viabilitat de les peticions d'explotació a mesura sol·licitades pels usuaris i es compromet a facilitar-la, al més aviat possible, tenint en compte els mitjans disponibles.

7. Documentació complementària

La informació referent a aquesta operació estadística publicada per l'INE es pot consultar en el document [Metodologia i qüestionaris de l'Institut Nacional d'Estadística \(INE\) per a la "Estadística d'activitats de R+D"](#).